

Kriterij ocjenjivanja učenika iz matematike (5. i 6. r.)

Katolička osnovna škola u Požegi

Učitelj: Josip Blagojević

Primjene znanja

Učenik će biti ispitivan u pravilu bez najave, a to ispitivanje će trajati 10 minuta (eventualno nešto duže ukoliko je to potrebno učeniku). Ovakvi oblici provjere znanja (pred pločom/uz rad na konceptu/uz nadzor učitelja) rezultiraju ocjenom u rubrici *primjene znanja* i provode se kontinuirano tijekom nastavne godine, u pravilu poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih sadržaja. Odabir učenika za ispitivanje je slučajan i vrši se javno pomoću ednevnika. Učenici se mogu dobrovoljno javiti za odgovaranje. Ako ih se javi više nego li učitelj može ispitati odabir će biti slučajan pomoću ednevnika. Pri tome učitelj će voditi računa da ispita sve učenike jednaki broj puta (da ne bude neki učenik pitan dva puta, a drugi niti jednom). Učenik koji kao rezultat ispitivanja dobije ocjenu nedovoljan (1) može se nakon toga na svakom sljedećem nastavnom satu (ali samo jednom za jednu negativnu ocjenu) javiti učitelju ako želi tu ocjenu ispraviti. Učitelj će ga ispitati prvi puta kada bude provodio ispitivanja u tom razrednom odjelu. Ocjena koja bude rezultat tog novog ispitivanja također se upisuje u rubriku *Primjene znanja*.
Kriterij za pojedinu ocjenu iz ove rubrike je sljedeći:

Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi pisani oblici provjere koji rezultiraju ocjenom učenikovog pisanoga uratka. Pisano se provjeravanje provodi poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih sadržaja, kontinuirano tijekom nastavne godine, a u njemu sudjeluju svi učenici razrednog odjela. Za potrebe ovog dokumenta razlikujemo pisane provjere u trajanju duljem od 15 minuta (u daljnjem tekstu: pisane provjere) i kratke pisane provjere u trajanju do 15 minuta (u daljnjem tekstu: kratke pisane provjere). One se osim trajanjem bitno razlikuju opsegom nastavnoga sadržaja. Pisane provjere obuhvaćaju gradivo cijele jedne nastavne cjeline dok kratke pisane provjere obuhvaćaju gradivo nekoliko nastavnih jedinica i u pravilu su manjeg opsega nego je to jedna nastavna cjelina.

Kratke pisane provjere pišu se uglavnom jedna ili najviše dvije za jednu nastavnu cjelinu (6 njih tijekom nastavne godine). Termini kratkih pisanih provjera bit će također upisani u vremeniku (kao i njihov sadržaj), a ukoliko dođe do promjena termina učenici će o novom terminu biti obaviješteni najmanje 7 dana prije. Kratka pisana provjera rezultira ocjenom koja se upisuje u rubriku bilješki. Kada učenik prikupi tri (3) ocjene u rubrici bilješki, koje su nastale kao rezultat kratkih pisanih provjera, izračunava se prosječna ocjena tih triju ocjena te se, zaokružena na cijeli dio, upisuje u rubriku: *Primjene znanja*. Nakon ovako skupljene tri ocjene u rubrici bilješki opisani postupak se ponavlja. Postoji mogućnost da pojedini učenici budu oslobođeni pisanja posljednje (ili zadnjih nekoliko) kratkih pisanih provjera. Razlog tome može biti što je učenik dobio iz neke od prethodnih kratkih pisanih provjera ocjenu (ili više njih) 5+. Na taj način će učenik ranije nego ostali prikupiti potrebnih 6 ocjena u rubrici bilješki te je to razlog za oslobađanje od pisanja pojedine kratke pisane provjere. Mogućnost ispravka kratke pisane provjere ne postoji jer se one održavaju često tijekom nastavne godine i ocjene proizašle iz njih se ne zapisuju izravno u rubriku.

Kriterij ocjenjivanja kratkih pisanih provjera s obzirom na ostvarene bodove je sljedeći:

< 45 %	nedovoljan (1)
5,60 %	dovoljan (2)
70,75 %	dobar (3)
85,90 %	vrlo dobar (4)
90,100 %	odličan (5)
>100 % *	5+ *

* U kratkoj pisanoj provjeri postoji dodatni zadatak. Bodovi za točno riješen dodatni zadatak ne računaju se pri računanju maksimalnog broja bodova za tu provjeru, ali se računaju učeniku u njegovu ukupnu sumu bodova te je stoga teoretski moguće ostvariti „više od 100 posto bodova“. Ocjena 5+ označava da će učenik dobiti dvije petice (u rubriku bilješki). Dodatni zadatak je u pravilu teži, vezan uz gradivo koje se nalazi u kratkoj pisanoj provjeri, ali ga učitelj ne mora uvježbati s učenicima.

Usvojenost nastavnih sadržaja

Učenici će tijekom školske godine pisati 5 pisanih provjera (2 u prvom obrazovnom razdoblju i 3 u drugom obrazovnom razdoblju). Termini pisanih provjera biti će upisani u vremeniku pisanih provjera škole koji će biti objavljen u ednevniku i na web stranicama škole do kraja trećeg tjedna nastave. Za neku nastavnu cjelinu ne mora biti organizirano pisanje pisane provjere nego će se znanje učenika u toj nastavnoj cjelini provjeriti drugim oblicima ispitivanja. Ocjene koje proizlaze iz pisanih provjera upisuju se u rubriku *Usvojenost nastavnih sadržaja*. Ukoliko učenik nije zadovoljan ocjenom iz pisane provjere ima mogućnost ispravljanja ocjene (u daljnjem tekstu ispravak pisane provjere). Ispravak pisane provjere će sadržavati isti opseg gradiva kao i pisana provjera. Termin pisanja ispravka pisane provjere dogovara se u suradnji s učenicima. Ocjena koju učenik dobije iz ispravka pisane provjere također se upisuje u rubriku *Usvojenost nastavnih sadržaja*.

Kriterij ocjenjivanja pisanih provjera i ispravaka pisanih provjera s obzirom na ostvarene bodove je sljedeći:

< 45 %	nedovoljan (1)
5,60 %	dovoljan (2)
70,75 %	dobar (3)
85,90 %	vrlo dobar (4)
90,100 %	odličan (5)
>100 % *	5+ *

* U pisanoj provjeri postoji dodatni zadatak. Bodovi za točno riješen dodatni zadatak ne računaju se pri računanju maksimalnog broja bodova za tu provjeru, ali se računaju učeniku u njegovu ukupnu sumu bodova te je stoga teoretski moguće ostvariti „više od 100 posto bodova“. Ocjena 5+ označava da će učenik dobiti dvije petice u rubriku *Usvojenost nastavnih sadržaja*. Dodatni zadatak je u pravilu teži, vezan uz gradivo koje se nalazi u pisanoj provjeri, ali ga učitelj ne mora uvježbati s učenicima.

Samostalnost u radu

Učenici će dobivati domaću zadaću na kraju većine nastavnih sati. Ona se sastoji od obaveznog dijela (veći dio) te od jednog ili nekoliko dodatnih zadataka koje učenici nisu obvezni riješiti. Dodatni zadaci preporučuju se učenicima koji žele dodatno produbiti matematičko znanje i vještine te žele ostvariti odlične ocjene iz matematike, a posebice učenicima koji pohađaju sate dodatne nastave iz matematike. Ocjenjivanje domaće zadaće ostvaruje se pisanim putem na način da učenici pišu pisani uradak na satu na koji su trebali donijeti riješenu domaću zadaću. Ocjena koju učenik ostvari upisuje se izravno u rubriku *Samostalnost u radu*. U tom pisanom uratku bit će pet (5) zadataka iz obaveznog dijela zadaće i jedan (1) dodatni zadatak (zadaci su identični kao oni u udžbeniku koji su bili zadani za domaću zadaću). Svih tih šest zadataka nose po jedan bod. Ukoliko se radi o složenijim zadacima učitelj može odlučiti da se za djelomično točno riješen zadatak dobije 0.5 bodova. Učeniku koji nije riješio niti jedan zadatak domaće zadaće oduzet će se dva (2) boda. U iznimnim slučajevima (kada su zadaci iz domaće zadaće više razine te iziskuju više vremena za rješavanje) uradak se može sastojati od 3 zadatka (bez dodatnog) te svaki nosi po 2 boda. Isto tako, ukoliko su zadaci vrlo jednostavni i iziskuju malo vremena za rješavanje, svaki od 5 zadataka može se sastojati od 2 zasebna dijela (*a* i *b* dio zadatka) te svaki zasebni dio nosi 0.5 boda.

Kriterij ocjenjivanja pisanog uratka domaće zadaće za sve navedene oblike je sljedeći:

0 - 1	Nedovoljan (1)
1.5 - 2	Dovoljan (2)
2.5 - 3	Dobar (3)
3.5 - 4	Vrlo dobar (4)
4.5 - 5.5	Odličan (5)
6	5+ **

** Ocjena 5+ označava da će učenik dobiti dvije (2) petice u rubriku *Samostalnost u radu*.

Ispitivanje domaće zadaće putem pisanog uratka učitelj će najaviti na prethodnom nastavnom satu (na onom na kojem je ta domaća zadaća i zadana učenicima). Odabir učenika za ispitivanje domaće zadaće je slučajan i vrši se javno pomoću ednevnika na satu na kojem se ispitivanje i provodi. Učenici se mogu dobrovoljno javiti za odgovaranje domaće zadaće. Ako ih se javi više nego li učitelj može ispitati odabir će biti slučajan pomoću ednevnika. Pri tome učitelj će voditi računa da ispita sve učenike jednaki broj puta (da ne bude neki učenik pitan dva puta, a drugi niti jednom).

Učenik koji kao rezultat ispitivanja domaće zadaće dobije ocjenu nedovoljan (1) može se nakon toga javiti učitelju ako želi tu ocjenu ispraviti (jednom za jednu negativnu ocjenu). Učenik se može javiti neposredno prije odabira učenika za ispitivanje domaće zadaće (bilo bi dobro da to učenik učini kada domaću zadaću riješi samostalno, uspješno i s razumijevanjem). Ocjena koja bude rezultat tog novog ispitivanja domaće zadaće također se upisuje u rubriku *Samostalnost u radu*.

Za dodatnu aktivnost i zalaganje učenik može dobiti (u rubriku *Samostalnost u radu*) sljedeće nagrade:

- ocjenu odličan (5) u rubriku *Samostalnost u radu*
- nagradni plus (+) u rubriku bilješki koji može rezultirati ocjenom (vidi dalje u tekstu)

Učenik koji skupi tri (3) nagradna plusa u rubrici bilješki dobit će ocjenu odličan (5) u rubriku *Samostalnost u radu*. Učenik nagradne plusove može skupljati od početke nastavne godine do kraja predzadnjeg tjedna u prvom obrazovnom razdoblju te od početka drugog obrazovnog razdoblja do završetka mjeseca svibnja tekuće nastavne godine.

Ocjenu odličan (5) učenik dobiva za sljedeća ostvarenja tijekom školske godine:

- sudjelovanje na više od 80% sati dodatne nastave matematike tijekom jednog obrazovnog razdoblja (učeniku se neće računati sati za one dane kada nije prisustvovao ni ostalim satima redovne nastave iz opravdanih razloga) – u drugom obrazovnom razdoblju u obzir se uzimaju dolasci na dodatnu nastavu do završetka mjeseca svibnja
- sudjelovanje na Večeri matematike u svojstvu voditelja radnog centra ili člana užega organizacijskog tima (tim se sastoji od nekoliko članova i podnosi najveći teret organizacije navedene manifestacije)
- plasman među 10% najuspješnijih učenika u svojoj kategoriji na međunarodnom natjecanju „Klokan bez granica“
- plasman na jedno od prva tri mjesta (u pojedinačnom ili ekipnom dijelu programa) na „Festivalu matematike“ ili na nekoj sličnoj manifestaciji minimalno županijskog karaktera (uključeno nekoliko škole iz županije)
- plasman na jedno od prva tri mjesta na školskom natjecanju iz matematike uz uvjet osvajanja minimalno 15 bodova
- plasman i sudjelovanje na županijskom natjecanju iz matematike (uz uvjet osvajanja minimalno 10 bodova)
- osvajanje jedno od prva tri mjesta na županijskom natjecanju iz matematike
- plasman i sudjelovanje na državnom natjecanju iz matematike
- sudjelovanje u organizaciji projekta vezanog uz nastavu matematike u svojstvu člana užega organizacijskog tima (tim se sastoji od nekoliko članova i podnosi najveći teret organizacije i realizacije projekta)
- sudjelovanje na Festivalu matematike u svojstvu člana užega organizacijskog tima (tim se sastoji od nekoliko članova i podnosi najveći teret organizacije navedene manifestacije)
- izrada matematičkih sadržaja iznimne kvalitete koji će trajno obogatiti prostor matematičke učionice

Nagradni plus (+) učenik dobiva za sljedeća ostvarenja tijekom školske godine:

- sudjelovanje na više od 50% sati dodatne nastave matematike tijekom jednog obrazovnog razdoblja (učniku se neće računati sati za one dane kada nije prisustvovao ni ostalim satima redovne nastave iz opravdanih razloga) – u drugom obrazovnom razdoblju u obzir se uzimaju dolasci na dodatnu nastavu do završetka mjeseca svibnja
- sudjelovanje na Večeri matematike kao jedan od posjetitelja
- sudjelovanje u organizaciji Večeri matematike na dodijeljenim radnim obavezama
- sudjelovanje na međunarodnom natjecanju „Klokan bez granica“
- sudjelovanje (u pojedinačnom ili ekipnom dijelu programa) na „Festivalu matematike“ ili na nekoj sličnoj manifestaciji minimalno županijskog karaktera (uključeno nekoliko škole iz županije)
- sudjelovanje u organizaciji Festivala matematike na dodijeljenim radnim obavezama
- sudjelovanje na školskom natjecanju iz matematike
- sudjelovanje u organizaciji projekta vezanog uz nastavu matematike
- sudjelovanje na više od 50% sati dopunske nastave matematike tijekom jednog obrazovnog razdoblja (učniku se neće računati sati za one dane kada nije prisustvovao ni ostalim satima redovne nastave iz opravdanih razloga) – u drugom obrazovnom razdoblju u obzir se uzimaju dolasci na dopunsku nastavu do završetka mjeseca svibnja
- izrada matematičkih sadržaja koji će obogatiti prostor matematičke učionice

Ako obje ove nagrade učenik ostvari u sklopu iste stavke (manifestacije) one isključuju jedna drugu. Primjerice, ako je učenik bio voditelj radnog centra na „Večeri matematike“ dobit će ocjenu odličan, ali neće dobiti nagradni plus iako je možda sudjelovao i kao posjetitelj dio vremena.

Učitelj će tijekom cijele nastavne godine, za svakog učenika, voditi evidenciju po dvije zasebne stavke: nošenja pribora za rad i pisanje domaće zadaće. Ukoliko učenik ne ponese propisan pribor za rad ili ne napiše domaću zadaću (ne riješi niti jedan zadatak), učitelj će to evidentirati u vlastitoj bilježnici. Ukoliko se to dogodi tri (3) puta učitelj će upisati to kao bilješku u ednevnik. Ona će sadržavati informaciju o kojoj se stavci radi te točne datume kada učenik nije izvršio svoju obavezu. U nastavku ću ovako opisanu bilješku nazivati: „negativna bilješka“. Učenik može dobiti negativnu bilješku u ednevnik i nevezano za ove dvije stavke. Razlog za takvu negativnu bilješku može biti izrazito nepristojno i vulgarno ponašanje, agresivan odnos prema učitelju ili drugim učenicima, ili nepoštivanje dostojanstva učitelja ili drugih učenika. Ukoliko učenik nije napisao domaću zadaću ili nije ponio pribor za rad te o tome nije izvijestio učitelja na početku sata (ili je zatajio navedeno) odmah će mu biti upisana negativna bilješka. Ukoliko učenik prikupi četiri (4) negativne bilješke učitelj će mu u rubriku *Samostalnost u radu* upisati ocjenu nedovoljan (1).

Pribor za rad

Učenik je dužan na nastavu nositi:

- propisani udžbenik
- bilježnicu formata a4 (s kvadratićima ili geometrijsku ovisno o nastavnoj cjelini)
- pribor za pisanje (olovka i gumica)
- geometrijski pribor (2 trokuta ili trokut i ravnalo, šestar, kutomjer) – kada to učitelj naglasi

Uporaba mobitela i džepnih računala je strogo zabranjena.

Zaključivanje ocjena

Učitelj će učeniku zaključiti ocjenu koja predstavlja prosjek svih ocjena zaokružen na cijeli dio (primjerice prosjek 3.5 rezultira zaključnom ocjenom vrlo dobar (4), isto kao i svi veći prosjeci - zaključno s 4.49 – zaokruženo na dvije decimale). Ovako definiran način zaključivanja ocjene u nastavku teksta nazivamo kriterij.

Učenik ima pravo pisanim odgovaranjem popraviti zaključnu ocjenu iz navedenog kriterija ako je ispunio određene uvjete:

Uvjet 1) prosjek ocjena zaokružen na dvije decimale zaostaje maksimalno 0.2 boda za prosjekom koji bi rezultirao većom zaključnom ocjenom prema navedenom kriteriju (primjerice učenik ima prosjek 3.3, a želi ostvariti zaključnu ocjenu vrlo dobar (4))

Pomoćni uvjet 2) prosjek ocjena učenika iz rubrike *Usvojenost nastavnih sadržaja* (zaokružen na cijeli dio) jest veći nego je to zaključna ocjena prema navedenom kriteriju s početka odlomka (primjerice, učenik ima prosjek 3.3, no prosjek iz rubrike *Usvojenost nastavnih sadržaja* je minimalno 3.5)

Mogućnosti za korekciju predložene zaključne ocjene prema kriteriju su sljedeće:

Ako je učenik ispunio Uvjet 1), ali ne i Pomoćni uvjet 2), može pisati završni ispit znanja. Završni ispit znanja obuhvaća cjelokupno gradivo nastavne godine, a termin održavanja se dogovara s učenikom. Kriterij ocjenjivanja jednak je kao kod pisanih provjera tijekom godine. Ukoliko učenik na završnom ispitu znanja ostvari veću ocjenu nego što mu je predložena učitelj će mu zaključnu ocjenu povećati za jedan (Primjerice: Učenik je imao prosjek 3.3, pisao je završni ispit znanja i iz njega dobio 4 ili 5, učitelj zaključuje ocjenu vrlo dobar (4)). Ako je ocjena završnog ispita znanja jednaka ili manja od predložene, zaključna ocjena ostaje kako je predloženo kriterijem.

Ako je učenik ispunio i Uvjet 1) i Pomoćni uvjet 2) može pisano odgovarati onaj dio gradiva (jednu nastavnu cjelinu) u kojem je ostvario najslabije rezultate. Kriterij ocjenjivanja ovog pisanog ocjenjivanja je kao što je navedeno u odlomku *Usvojenost nastavnih sadržaja*. Termin odgovaranja dogovara se u suradnji s učenikom. Ako učenik na pisanom ispitivanju ostvari veću ocjenu od predložene kriterijem učitelj će mu zaključiti ocjenu za jedan više od predložene. (Primjerice, ako učenik ima prosjek 3.3, prosjek iz rubrike *Usvojenost nastavnih sadržaja* 3.5, a iz pisanog ispitivanja dobije ocjenu 4 ili 5 učitelj će zaključiti ocjenu vrlo dobar (4)). Ako je ocjena pisanog ispitivanja znanja jednaka ili manja od predložene, zaključna ocjena ostaje kako je predloženo kriterijem.